

Nr 500.

Av herr Jacobson i Vilhelmina m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 77, angående utbyggnaden av ett försöks- och forskningsinstitut på jordbrukets område vid Röbbäcksdalen i Västerbottens län.

I proposition, nr 77, till årets riksdag har Kungl. Maj:t framlagt förslag angående utbyggnad av ett försöks- och forskningsinstitut på jordbrukets område vid Röbbäcksdalen i Västerbottens län. Det är med verklig tillfredsställelse som vi konstatera, att ytterligare ett viktigt steg tagits från Kungl. Maj:ts sida för förverkligandet av det principbeslut i frågan, som fattades av 1949 års riksdag.

Men i ett avseende — och ett synnerligen viktigt sådant — är departementschefen icke villig godtaga utredningens förslag. Det gäller, huruvida Röbbäcksinstitutionen skall intaga någon särställning gent emot förutvarande försöksgårdar. Utredningen anser nämligen, att den ifrågasatta forsknings- och försöksverksamheten på växtodlingens område vid Röbbäcksdalen i huvudsak bör inriktas på mera allmännorrländska problem. Härigenom får verksamheten en i vissa avseenden helt annan karaktär än vid en vanlig försöksgård, varför utredningen ansett det vara riktigast att den organiseras som en underavdelning till statens jordbruksförsök och får en sådan organisation, att den kan jämföras med de nuvarande avdelningarna vid Ultuna.

Denna uppfattning delas emellertid icke av departementschefen, som anser att utredningen icke förebragt tillräckliga skäl för att man här skulle göra någon avvikelse från vad som gäller för övriga försöksgårdar.

Ett inrättande av den föreslagna avdelningen av statens jordbruksförsök kan möjligen anses innebära ett avsteg från jordbruksförsökens nuvarande organisation med samtliga avdelningar förlagda till Ultuna och med ett för varje avdelning bestämt från övriga avdelningar avgränsat arbetsområde. Med hänsyn till natur och storleksordning synes det emellertid tämligen uppenbart, att de allmännorrländska jordbruksproblemen på växtodlingsområdet böra bearbetas av en härpå särskilt inriktad forsknings- och försöksavdelning. Växtodlingen i Norrland domineras av foderväxtodlingen, vars problem därstädes äro olikartade dem som föreligga i mellersta och södra Sverige. De arbetsuppgifter, som med anledning härav torde komma att åligga den ifrågasatta nya avdelningen för statens jordbruksförsök, bli enligt utredningens uppfattning betydande och specifika. Inrättandet av

norrlandsavdelningen, som kommer att medföra en önskvärd förstärkning av jordbruksförsökens arbetskapacitet på växtodlingsområdet, torde sålunda icke innebära någon annan förändring i statens jordbruksförsöks organisation än den som föränledes av nämnda avdelnings förläggning till Röbbäcksdalen. Denna avdelning måste givetvis ha ett mycket intimt samarbete med övriga avdelningar inom statens jordbruksförsök, med vilka samråd bör ske i fråga om arbetsprogram, arbetsuppgifter m. m.

Försöksjorden vid Röbbäcksdalen utgöres av skiften, som icke varit särskilt intensivt brukade. Den bör därför lämpa sig särskilt väl för undersökningar angående effekten av olika produktionsstegrande faktorer. Av stort intresse vore att på densamma utföra växtföljdsförsök. Betesförsök böra även komma till utförande. Efter samråd med betesavdelningen vid statens jordbruksförsök ha redan vissa åtgärder vidtagits för att bl. a., så snart förhållandena medgiva, påbörja jämförande försök mellan lång- och kortvariga betesvallar. Sistnämnda försök avses skola ingå som ett led i den av statens jordbruksförsök med särskilt statsanslag bedrivna betesförsöksverksamheten i Norrland.

Övriga arbetsuppgifter måste självfallet i hög grad komma att avse olika foderväxtodlingsproblem och problem angående möjligheter till differentiering av den norrländska jordbruksproduktionen.

Med det sagda ha endast antytts några få av de arbetsuppgifter, som kunna tilldelas en särskild avdelning till statens jordbruksförsök vid Röbbäcksanstalten, men dock tillräckliga för att fastslå den särställning, som nämnda institution måste anses få i förhållande till redan nu befintliga försöksgårdar.

En utformning av forsknings- och försöksverksamheten vid Röbbäcksdalen på växtodlingens område enligt utredningens förslag medför givetvis ett personalbehov, som måste avvika från det som vanligen föreligger vid de statliga försöksgårdarna. Arbetsuppgifternas art och omfattning vid en avdelning av statens jordbruksförsök synas motivera utredningens förslag om anställandet av en på växtodlingens område väl kvalificerad person att handhåva ledningen av densamma. Utredningen anser, vilket synes vara fullt i sin ordning, att denna person böra ha statsagronoms tjänsteställning. Departementschefen anser att ledningen av försöksgården kan omhänderväras av en försöksgårdsföreståndare i den för denna befattning gällande lönegraden.

Med stöd av det anförda få vi hemställa,

att riksdagen måtte vid behandling av Kungl. Maj:ts proposition nr 77 besluta, att då forsknings- och försöksverksamheten på växtodlingens område vid Röbbäcksdalen i huvudsak bör inriktas på mera allmännorrländska problem, denna anstalt måtte i enlighet med utredningens förslag organiseras som en underavdelning till statens jordbruks-

försök och få en sådan organisation, att den kan jämföras med de nuvarande avdelningarna vid Ultuna, och att ledningen av försöksgården skall handhavas av en statsagronom.

Stockholm den 11 mars 1952.

<i>Uddo R. Jacobson.</i>	<i>Helge Lindström.</i>	<i>Carl Östlund.</i>
<i>E. Oskar Åkerström.</i>	<i>Magnus Nilsson.</i>	<i>Gösta Skoglund.</i>
<i>J. H. Johansson</i> i Norrfors.	<i>Verner Hedlund.</i>	<i>J. O. Gavelin.</i>
<i>Nils Jönsson</i> i Rosshol.	<i>Alg. Gunnarsson.</i>	<i>Sigfrid Jonsson.</i>
<i>Ragnhild Sandström.</i>	<i>Henning Gustafsson.</i>	<i>John G. Löfroth.</i>
<i>Hildur Ericsson.</i>		<i>Märta Boman.</i>